

વરદાયની રસિક

ગાયન સંગ્રહ

૨૫૨

દ્વિવેદી બંધુ મંડળ અંથમાળા.
વરદાયની રસિક ગાયન સંગ્રહ.

રચનાર,
સાંકળેશ્વર હરિશંકર દવે.
રૂપાલ તા. કલોલ.
છાપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,
મનસુખભાઈ મહેટાભાઈ પારેખ.
પાટણ.

આવૃત્તિ ૧ લી. પ્રત ૧૦૦૦.

અમદાવાદ:

“ નિર્મળ ” પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, મદનગોપાળની હવેલીમાં
લલ્લુભાઈ ઈશ્વરદાસ ત્રિવેદીએ છાપ્યું.

સંવત ૧૯૫૯. સને ૧૯૦૨.

(સર્વ હક્ક સ્વાધિન.)

કિમ્મત બે આના.

સાચી વિચારણા સંચાલક
સાચી વિચારણા
સાચી વિચારણા સંચાલક

સાચી વિચારણા સંચાલક
૪૪૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાબિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૪૬૨

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ વલ્લભાચારી રસિક

ગાથન સંગ્રહ

વિષય પૃ. ૨૫ : ૪૬૭

પ્રસ્તાવના.

જો કે આવા હુંક ગ્રંથને માટે પ્રસ્તાવનાની જરૂર નથી, તો-
પણ સદરહુ પુસ્તકમાં દેવી મહાત્મના સંક્ષિપ્ત વૃતાંતનો જે કંઈ ભાગ
આપવામાં આવ્યો છે તેનો જુજ લેખ આ સ્થળે કરવા ધારું છું.
માજીના અરાત વરદાયની નામ ઉપરથી હાલ લોકો તેને વરદક્ષણી
(વડેચી) વિગેરે કહેછે, અને પાંડેવાએ બનાવેલી પંચમયલીને હાલ
લોકો પછી કહે છે, માજીની મૂર્તિ ધાતુની છે અને તે ચાવડાના
ઘરમાં રહે છે, તે ચાવડો માજીનો સંવક છે. માજીનું સ્થાન રૂપાલ
ગામથી દક્ષિણ દિશાએ આશરે અર્ધો માઇલ દૂર છે. માતાનો મેળો
(મહોત્સવ) આસાં સુદી ૯ ના દિવસે નવ રાત્રી પૂરાં થયે ભરાય છે,
નવ રાત્રી વધતું કે ઘટતું હોય તોપણ નવ રાત્રી ગણીનેજ ભરાય છે
તે તેમાં દસ પંદર હજાર જનાણું ભેગાં થાય છે, અને પછી
ઉપર તેમના તરફથી માનતાઓનું ઘી લગમગ પાંચસો માણ ચઢે છે.
રૂપાલ ગામમાં જે હજાર ઘરની વસ્તિ છે તેમાં શાહુકારનો ભાગ
વિશેષ છે.

આ ઠેકાણે હું મારા ખાસ એક સ્નેહી તે મેં જેતલવાસણા
તાં વિસનગરના ઇનામદાર લાહુમીયાં સાહેબના કારભારી શ્રી મુરખ્યાં
ત્રિકમલાલભાઈનું આ ગ્રંથમાં આગેવાનીપણું અને પ્રેતસાહન
તથા મારા ઉપરનું અતિ સ્નેહયુક્ત મમત્વ વિગેરે ઉત્તમ સદ્ગુણોથી
આકર્ષાઈ હું મારા હૃદયનાનિભૂત સ્થાનમાં એઓશ્રીના પવિત્ર આત્મા
વિષે ભક્તિ રાખી આ એક ઇશ્વરી સ્તુતિ પત્રિકામાં એઓશ્રીના
પવિત્ર નામની તોંધ લેવા ધારું છું. સદરહુ પુસ્તકના જન્મમાં એ

એશી તરફથી મને જે કંઈ કિંમતી સલાહ કે મદદ મળી છે તેને
માટે હું ઘણો આભારી છું, અને ઇચ્છુ છું કે ઇશ્વરી આવા સુપ્રસંગો-
પર એઓશીની એવીને એવી નિર્મળ વૃત્તિઓ ઉત્તેજિત કરે!!!

લી. કર્તા.

૪૬૨

વરદાયની રસિક ગાયન સંગ્રહ.

દેવીની સ્તુતિ.

રાગ ધનાશ્રી.

(વિનંતિ ધરજો ધ્યાન.) એ રાહ.

સહાય કરો મમ માત, વરદાયની સહાય કરો મમ માત; ટેક.
શીશ નમાવી અરજ કરીએ, પાચે પડી જોડી હાથ; વરદાયની૦
હોંષ ધરીને કામ આદરીએ, પુરણ કરજો ગાથ; વરદાયની૦
દોષ હુમારા દુર કરીને, ક્ષમા દીઓ માતુ આજ; વરદાયની૦
સાંકળેશ્વર છે સેવક તારો, સદ્ગુણ કરજો કાજ; વરદાયની૦

રૂપાલ વિષે.

રાગ મનહર છંદ.

રૂકું છે રૂપાલ ગામ, વરદાયનીનું ધામ;
વરખડીયોમાં ઠામ, શોભા અતિ ભારી છે.
સોમનાથ મહાદેવ, નીલકંઠ તતખેવ;
પુજારી કરે છે શેવ, જુક્તિ બહુ સારી છે.
ઠાકોરનાં ત્રિ મંદીર, શોભિત અતિ સુંદીર;
રામજી ઉભા ગંબીર, સૌના હિતકારી છે.
બહેરખને ખોડીયાળ, ખોરીજ છે તતકાળ;
અંબાજી લે છે સંભાળ, એવી દિન દયાળી છે.

ભાગોળે છે ખાળાપીર, ત્રણ છે તળાવ તીર;
 સાત કુવે ખેંચે નીર, જળ મિષ્ટકારી છે.
 આહાણુ વસે છે ઝાઝા, લાડુ ખાઇ થયા તાગ્ન;
 કોઇની ન રાખે માઝા, એવા ઉગ્રકારિ છે.
 ખીળ વસે પાટીદાર, વાણિયા છે શાહુકાર;
 કુલ ધર ખે હઝાર, માતૃ સહાયકારી છે.

લાવણી.

વરદાયની માતા સુણો વિનતિ મારી;
 હું ચારજ ગુન્નર્યા કરું સ્તુતિ તમારી.
 હું પ્રેમ ધરીને આજ આવ્યો તારે પારે;
 વરદાયની માતા ચડોને મારી વારે.
 તમે મોટાં છો મંમાય દિન દયાળી;
 તારી નૌતમ શોભા નજરે મેં નિહાળી.
 તારું મુખ શરદ પુનમ ચંદ્રના જેવું;
 સદા ગોખ મધ્યે ઓપે છે મા એવું.
 સૌ સેવક તારા શરણે આવ્યા આજે;
 માણ મ્હેર કરીને સુધારજો સૌ કાજે.
 કરજોડી દિન થઈ દાસ અમો ગુણ ગણએ;
 રાખો રહેમ નજર અમ ઉપર સદા સુખ લખએ.

દુર્મદ દૈત્ય વિષે.

(રાગ ક્ષત્રી કલંક.)

થયાં હંસ ઉપર અસવાર, સુદરશન કર ગૃહી રે. ટેક.
 કરવા દુર્મદનો સંહાર.

પ્રગટ્થો વિશ્વના કક્ષથી અસુર	„
સર્વે દેવોનું ઉતારું નૂર	„
પિડા પામી દેવ કરે ત્રાય ત્રાય	„
દેવી કરજ્જે અમારી સહાય	„
પ્રસન્ન થઈ આપ્યું વરદાન	„
અસુરોનો ઉતારવા અભિમાન	„
કરી ક્રોધ આંખ વિકરાળ	„
હણ્યો દુર્મદ ત્યાં તતકાળ	„
કર્યો સરવે અસુર સંહાર	„
વરત્યો સ્વર્ગમાં જયજયકાર	„

પાંડવો વિષે.

રાગ ભૂપ કલ્યાણ.

પ્રિય માતૃશ્વરી, આપો રત્ન કૃપા કરી,	
ગુપ્ત રહેવા આજ હોંશ અમે ચિત્તે ધરી;	ટેક.
એક વરસ છાના રહીને, જાતું છે નીજ દેશ;	
માજી સહાય થઈ અમ ઉપર, છો રૂડો ઉપદેશ.	પ્રિય૦
સ્તુતિ સુણી પ્રસન્ન થયાં, આપ્યું છે વરદાન;	
સરવે ઠામે તમ જય થાશે, રહો કુશળ કલ્યાણ.	પ્રિય૦
આજ્ઞા માગી સીધાવીયા, વૈરાટ નગર મોઝાર;	
કૌરવ યોદ્ધો જયમલ આવ્યો, કર્યો તેનો સંહાર.	પ્રિય૦
ધરસ પુરું થઈ રહ્યું સીધાવીયા નીજ ધામ;	
કૌરવ સાથે યુદ્ધ કરીને લીધું રાજ્ય તમામ.	પ્રિય૦
માજીના સ્થાનક આવીને નમિયા વારંવાર;	

પોતે પડછ રૂપ હતાં તે સ્થાપન કર્યો નિરધાર. પ્રિય૦
 પાંચે મળી પંચ બલી બનાવી સુવર્ણની તે વાર;
 મણિમય પ્રતિમા ત્યાં મધરાત્રી હર્ષ વાધ્યો અપાર. પ્રિય૦
 દેવી સ્થાપના પછી સારથી પ્રગટાણી સાક્ષાત;
 મહીમા આપનો અતિશય વાધ્યો કળીયુગમાં વિખ્યાત. પ્રિય૦

સિદ્ધરાજ વિષે.

(રાગ બનઝારનો.)

મુને રજા દીઓ માતુ મારી, કરું સંઆમની તૈયારી, ટેક.
 માણ આવ્યો શરણે તમારે, ઝટ ચડોને મારી વારેરે;
 લેશો અરણ ઉર સ્વીકારી. કરું સંઆમની૦
 મારે થયા છે બે અપવાસ, સર્વે સેનાને પડીયો ત્રાસરે;
 તમ પારે બેઠો ટેક ધારી. કરું સંઆમ૦
 મારું ધારાનગર રાજન, સારે જમવું મારે અન્નરે;
 એવું પણ લીધું છે ભારી. કરું સંઆમ૦
 પાટણ પતિ હું સિદ્ધરાજ, યશોવર્માનું લેવું રાજરે;
 સહાય થાઓ દિન દયાળી. કરું સંઆમ૦
 સારે માણ થયાં પ્રસન્ન, માગ માગ લ્યા મુખથી વચનરે;
 શું બેઠો છે હિંમત હારી. કરું સંઆમ૦
 જાણુ માટીનો કોટ રાજન, કરો ખડ્ગથી તેનું પતનરે;
 એમ વીધી બતાવી સારી. કરું સંઆમ૦
 તેમ કરીને જભિયો રાય, પાયે મડી પંચ પળાયરે;
 સંગે સિધાવજો માતુ મારી. કરું સંઆમ૦

રાગ રામશ્રી.

(વૈદરશી વનમાં વલવલે.) એ રાહ.

પ્રહાય થાજે માતુ માહરી, જાવું યુદ્ધને કાજ;	
શરાનગર મારે જીતવું, લેઈ લેવું છે રાજ.	સહાય૦
શોવર્મા બળવાન છે, હું છું નાનેરો બાળ;	
રણ આશા એક તાહરી, તમે લેજો સંભાળ.	સહાય૦
જન લેઈ રાય પરવર્યો, લેવા શત્રુની લાજ;	
જીતીને રણભૂમિમાં, લીધું રાજનું તાજ.	સહાય૦
શ લેઈ વિર આવીયો, માતુ પ્રણામ કાજ;	
ગુજ પ્રતાપે રણમાં જઈ, પામ્યો સુખનું સાજ.	સહાય૦
વી દેવળ જીર્ણ દેખીને, નવું કરીયું તે વાર;	
માતુ પ્રતિમા લાવીને, પધરાવી નિરધાર.	સહાય૦
ગાવડો રક્ષક મૂકીને, સીધાગ્યા નિજ શહેર;	
માજી સેવક છું તાહરો, કરજો અમપર મહેર.	સહાય૦

મંડપની શોભા વિષે.

(રાગ માહ.)

યની માતા, છો સાક્ષાતા, વરદાન દાતા, વંદીએ વારંવાર;	
એ વારંવારે.	વરદાયની માતા૦ ટેક.
ધી દક્ષિણ દેવળ કરાવ્યું, વરખડીયાં મોઝાર;	
ત્રાણે શિખર ચડાવ્યું, આપી રૂપેયા હજારરે.	વરદાયની૦
મોટી બે ધુમટ છેને, ઉગમણાં છે ઘાર;	
જાનુ બે આંજી શોભે, માજી ગોખમાં સારરે.	વરદાયની૦

સનમુખ જાળી શોભતી, જે બાબુ હિલા છડીદાર;
 ડાબો દરવાજો સનમુખ બારી, પીતળનાં છે દ્વારરે. વરદાયનીં
 તણે બાબુએ ધર્મશાળા છે, બગીચો સનમુખ;
 મંડપની બહાર પક્ષી બિરાજે, દુઃખીનું કાપવા દુઃખરે. વરદાયનીં
 સરોવર છે જમણી બાબુ, નિર્મળ વારી જણાય;
 તરત પારખું ત્યાં માણનું, ચોપડ વચ્ચનું જાયરે. વરદાયનીં
 ભાવ ભક્તિથી જે ગુણ ગાશે, માણ કરશે મહેર,
 સાંકળેશ્વર છે સેવક તારો, કરજો લીલા લહેરરે. વરદાયનીં

માતાની શોભા વિષે.

(પુનમ ચાંદની ખીલી પુરી અહીંરે.) એ રાહ.

મહા શુભ સુંદીર શ્રીમતિ રૂપવતિ નગરીને વિષેરે;
 રૂડું વરખડીયાંમાં વરદાયનીનું ધામ, હેતે ચાલોને દર્શને જમ્યે આપણેરે. ટેક.

રૂડો દિવસ રવિવારનો, દરશન જાય નરનાર;
 ગોખ મધ્યે બિરાજતાં, તેજ તણો નહિ પાર.

કરે કંકણ ચુડી અતિ શોભિતિરે,
 પાયે સાંકળાં ઝાંઝરનો ઝમકાર. હેતે ચાલોને

નાકે નિર્મળ વાળી છે, શોભા તેની અપાર;
 કાને અકોટી ઢળકતી, ટીલડી છે ભલકાર.

હાથે બેરખી બાબુબંધ શોભીતારે,
 દામણિયે છે હિરાનો જડાવ. હેતે ચાલોને

શંખ, ચક્ર, કમંડળ, ચોથી છે જપમાળ;
 આયુધ હસ્ત ગૃહી થયાં, હંસ ઉપર અસ્વાર,

મથે સોનાતું છત્ર ઝુકી રહુંરે,

શોભે કંઠમાં એકાવળ હાર.

હેતે ચાલોને૦

હાંડી ઝુમ્મર લટકતાં, ગલાસ ગોળા અપાર;

દ્વારે તોરણ શોભિતું, તખ્તા હારોહાર.

મથે જરિયન ચંદની ઝુલતીરે,

મુખ શરદ ખુનમના ચંદ્ર સમાન.

હેતે ચાલોને૦

આવે દિવસ નવરાત્રીના, ઓછવ રૂડો થાય;

નરનારી સૌ ભાવથી, માણના ગુણ ગાય.

હરવા ફરવા રમવા જમવા જમએ મંદિરેરે;

દર્શન કરવાથી પાપ નિવારણ થાય.

હેતે ચાલોને૦

વરઘોડાની શોભા વિષે.

(જુઓ જુઓ શોભા શી સભાની બની.) એ રાહ.

જુઓ જુઓ શોભા મંડળીની બની,

સેવકો આવ્યા રૂડા ત્યાં બની.

જુઓ જુઓ૦ ટેક.

તણે મંડળીયો ભેગી થઈ છે,

દિલમાં થાય છે હોંષ ધણી.

જુઓ૦

યુવાન સરવે ઝાંઝર ઝાલે,

સમઢોલની મર્જના થાય ઘણી.

જુઓ૦

નિશાન સરવે ફરકા ખાય છે,

પડધમ બિગોલ ગાજેછે ઘણી.

જુઓ૦

• ખાનગી સિપાઈઓ થયા છે એકઠા,

સરકારી પોલીસ ફરે ભૂદી.

જુઓ૦

વાશ્ત્ર વગાડતા ને ઓચ્છવ કરતા,

જાગ્ય ગામથી દક્ષિણ દિશા બહારી.	જુઓ૦
વરખડીયાંમાં માણનું ધામ છે,	
સિંહાસન બિરાજ્યાં શિરોમણી.	જુઓ૦
સેવક સરવે ઉભા છે શુરવીર,	
વિજયની ધગ્ગ ફરકે ધણી.	જુઓ૦
માણના સ્થાનકે હવન થાય છે,	
સરવે દર્શન કરી જાગ્ય ધર બહારી.	જુઓ૦

પંદર તિથીઓ.

રઘુપતિ રામ રૂદ્રમાં રહેજો રે, ઓ રાહ.

સખી પડવે તે પહેલો દનરે, રાખો વરદાયની ઉપર મનરે;	
મારૂં તન મન તલસે છે તન, સખી મને દરશનની લેહે લાગીરે. ટેક,	
સખી બીજે બાળા કોડે રે, જમ્યો માણના વરધોડે રે;	
ગરબો ગાવાની પાડો હોડ.	સખી મને૦
સખી ત્રીજે ત્રિજુવન માતરે, હંસ વાહની છો સાક્ષાત રે;	
લીધું ચક્ર તે જમણે હાથ.	સખી મને૦
સખી ચોથે ચતુરા ચાલે રે, ગાય ગરબોને તાળી આલે રે;	
સોજે શણગાર સજીને મહાલે.	સખી મને૦
સખી પાંચમે પ્રયાણ કરીએ રે, માનું ધ્યાન રૂદ્રમાં ધરીયેરે;	
સરવે શુભ નીતિ આચરીયે.	સખી મને૦
સખી છઠે છબિલી નારરે, થાઓ સરવે સખી તૈયાર રે;	
ઝાલો દીવા ને પુષ્પના હાર.	સખી મને૦
સખી સાતમે સૌ જણુ અવોરે, માના આગળ જમ્મ મુણુ ગાવોરે;	
ધણા ઉમંગથી દ્યો દહાવો.	સખી મને૦

સખી આઠમે આનંદ થાયરે, સરોવરમાં જઈ સૌ નહાયરે;
 સરવે ચોપડ વચ્ચું જાય. સખી મને૦
 સખી તોમે તે નૌતમ જોશેરે, કાટી જન્મનાં પાપજ ધોશેરે;
 હાથે આવેલો અવસર જોશે. સખી મને૦
 સખી દશમે દશ અવતાર રે, આવી નમન કરે વારંવાર રે;
 કર્યો દુર્ભદનો સંહાર. સખી મને૦
 સખી અગિયારશે એકાંતરે. પાંડવ જોઈને થયા શાંતરે;
 માણ ભાગો મનની બ્રાન્ત. સખી મને૦
 સખી બારશે બહુ દુઃખ કાપ્યુંરે, પાંડવોને વરદાન આપ્યુંરે;
 ત્યારે વરદાયની નામ સ્થાપ્યું. સખી મને૦
 સખી તેરશે તાળ મૃદંગરે, ઓછવ થાય છે વિધવિધ રંગરે;
 વારે ધાયાં સિદ્ધરાજની સંગ, સખી મને૦
 સખી ચૌદશે ચતુરાઈ કીધીરે, ધી ઢોળવાની રજ દીધી રે.
 સેવકોને આપી રિદ્ધિ સિદ્ધિ. સખી મને૦
 સખી પુનમે પરભવ પાપરે, સાંચુ જોઈને કરજો માફરે;
 સાંકળેશ્વરનાં દુઃખ કાપ. સખી મને૦
 તિથો ભાવથી જે કાઈ ગાશેરે, માણ પ્રસન્ન તેને થાશેરે;
 તેનાં દુઃખ દાળિદ્ર જાશે. સખી મને૦

બાર મહિના.

(અગન કેરી ગાડીરે આવી.) એ રાહ.

વરદાયની માતને વિનવું, ગણપતિને લાગુ પાય,
 સરસ્વતિ બુદ્ધિ આપજો, જેથી ગુણ તમારા ગવાય;
 વરદાયની દરશન આપો, દરશન દો મોરી માત. વરદાયની. ટેક.

કારતકે કશ્યા કરી, વસીયાં રૂપાલ જામ;
 ચાલો જમએ મંદિરીએ, રકું વરખડીમાં છે ધામ. વરદાયની૦
 માગશર મહિને મજમાં, મળવાની છે હામ;
 કરજોડી કંઈ વિનતિ, મારાં પુરણ કરજો કામ. વરદાયની૦
 પોષે પરદુઃખ કાપીને, સૌની કરજો સહાય;
 અખળાને સુખ આપજો, સદા ગુણ તમારા ગાય. વરદાયની૦
 મહા મહિને મજમાં ધણી, ચિંતા અમને થાય;
 ધરમાં ધડી ગોઠે નહીં, તમ દરશનમાં ચિત્ત જાય. વરદાયની૦
 ફાગણ મહિને ફૂલિયો, વસંત રૂડી પેર;
 સોજે શણગારો સજી, ગુણ ગાયછે વિધ વિધ પેર. વરદાયની૦
 ચૈત્રે ચમ્મર ઢોળિયે, માણને દિન રાત;
 ધણા દિવસના દુઃખની, ચાલો માંડીને કહીએ વાત. વરદાયની૦
 વૈશાખે વસમો થયો, ઉજણ રતુનો તાપ;
 અખળા જાતિ સુકોમળી, કેમ સહન કરે પરિતાપ. વરદાયની૦
 જોઠે જશ ગાવા તણો, સૌને ઉપજો પ્રેમ;
 મનવાન્મિછત ફળ માગવા, સખી લઈએ દરશનનું નેમ. વરદાયની૦
 અષાઢે અંખે આવજો, આશા પુરવા કાજ;
 ચિત્ત લાગ્યું તમ મન વિષે, માણ રાખજો સૌની લાજ. વરદાયની૦
 શ્રાવણ મહિને સજ થયાં, સેવકનાં કરવા કામ;
 માણ કરીયે વિનતિ, તમે દુષ્ટનો ફેડજો હામ. વરદાયની૦
 ભાદરવે ભય ભાગવા, અંખેનું ધરીયે ધ્યાન;
 દુરિજન હોય તે નિંદશે, માણ ઉતારશે અભિમાન. વરદાયની૦
 આસો મહિને આવિયા નવરાત્રીના દિન;
 શેભા નિત નવી નવી બને, માંડે જોવાને ઇચ્છે મન. વરદાયની૦

અધિક માસમાં અધિક છે, તમથી મોટું નહિ કોય;
 માતને તાત તમો માણરે, ખીજું સગપણ મિથ્યા હોય. વરદાયની૦
 સંવત ઓગણી અઢાવનો, અધિક શ્રાવણ માસ;
 સાંકળેશ્વર ગુણ ગાય છે, મારો રૂપાલ ગામમાં વાસ.. વરદાયની૦

પ્રભાતિયું.

(જીલલડીરે તને હરિ ગુણ ગાતાં) એ રાહ.

જગોને વરદાયની માતા, સેવક આવ્યા પારેરે, ટેક.
 ઉઠોને ઝટ દાર ઉઘાડો, સરવે ઉભા બહાર રે. જગોનેરે૦
 પ્રેમ ધરીને સ્થાનકે આવ્યા, માણતું ધ્યાન ધરવારે;
 કોટી જનમનાં પાપજ હરવા, ભવસાગર ઉતરવારે. જગોને૦
 માન સરોવર નિર્મળ ભરિયું, જે કોઈ આવી નહાયરે;
 એક ચિત્તેથી સ્તુતિ કરતાં, પાપ નિવારણ થાયરે. જગોને૦
 ચરણાર્વાદમાં શીશ નમાવા, સૂર્ય થયો તૈયાર રે;
 જગોને ઝટ આગના આપો, પ્રકાશ કરે તે બહાર રે. જગોને૦
 પશુ પંખી જન જનાવર પોતે, મધુર કરે છે રાગ રે;
 વનસ્પતિલાં ખીલી રહી છે, ગુણ ગાવા અથાગરે. જગોને૦
 પ્રાતઃકાળે જે કોઈ લેશે, વરદાયનીનું નામરે;
 સંકટ સરવે તેનાં નિવારી, પુરણ કરશે કામરે. જગોને૦
 સાંકળેશ્વર છે જન તમારો, દરશન મુજને દેજોરે;
 સરવે સેવકોનાં કામ સુધારી, અરજી ઉરમાં લેજોરે. જગોને૦

સલોખો.

કલોલ તામે છે રૂપાલ ગામ, રહું વડેથી માતાનું ધામ, દક્ષિણ વસેતે,

દક્ષિણ વસે તે અન્નાણિ માત કળિયુગમાંતમે વિખ્યાત, સુધ સુધ આપોને,
 સુધ સુધ આપોને વડેચી માય, કરળેડીને લાગુ હું પાય, નમિ નમિને,
 નમિ નમિને વારંવાર, હંસ ઉપર થયાં અસવાર, યુદ્ધ કરવાને.
 યુદ્ધ કરવાને દેવોની વાર, કરતા દુર્મદનો તે સંહાર, કરી ક્રોધને,
 કરી ક્રોધને આંખ વિકરાળ, માર્યો અસુર ત્યાં તતકાળ, ચક્ર લેધને,
 ચક્ર લેધને બિરાળે માતા, ભક્તોને કરે સુખ સાતા, દાસ જાણીને.
 દાસ જાણીને દુઃખજ કાપ્યું, પાંડવોને વરદાન આપ્યું, ગુપ્ત રહેવા તે,
 ગુપ્ત રહ્યા તે વૈરાટ માંદ, જયમલ આવ્યો છે શોધતો ત્યાંદ, પાંચ પાંડવને,
 પાંચ પાંડવને સહાય છે માત, જયમલનો કયો નિપાત, વૈરાટ નગરે;
 વૈરાટ નગર છોડી નીકળ્યા, હસ્તિનાપુરની ગાદી મળ્યા, માત કૃપાએ,
 માત કૃપાથી સ્થાપન કરીયું, વરદાયની નામ ધરીયું, નામ રહેવાને;
 નામ રહેવાને પક્ષી બનાવી, ધી ઢોળવા માતાને ફાવી, સનમુખ ઉઠીતે,
 સનમુખ જોઇ આવ્યો સિદ્ધરાજ, લેવું ધારા નગરનું રાજ, ટેક ધારીને,
 ટેક ધારી કર્યા બે અપવાસ, સેનાને પડીયો ત્રાસ, પ્રસન્ન થયાં તે,
 પ્રસન્ન થઇને બોલ્યાં વચન, છાંણુ માટીનો કોટ રાજન, કરી ધાયને;
 કરી ધાયને છેલ્લું ત્યાં શીશ, અન્ન જમ્યો ને ઉતરી રીસ, તૈયાર થયો તે,
 તૈયાર થઇને પંથે પગાય. માર્યો ધારા નગરનો રાય, રાજ જીતીને;
 રાજ જીતી આવ્યો માજીને સ્થાન, રાજનું વધ્યું ત્યાં માન, પાયે પડીયો તે,
 પાયે પડીને માગી રજય, દેવળ ત્યાં નવું બંધાય જીર્ણ થયું તે;
 જીર્ણ થયું તે બંધાવ્યું ગામે, વરખડીયાંમાં માતું ધામ, જન્મ્યો જોવાને,
 જન્મ્યો જોવાને માતાનો પારો, સરોવરનો ત્યાં છે આરો, સાચ જોવાને;
 સાચ જોવાને પારખું જો જો, વસ્ત્ર ધીમાં બોળી ધોળે, નોમને દીને,
 નોમને દીને શોભાજ થાય, ઓચ્છવ કરતા સેવક જય, માજીના પારે,
 માજીના પારે હવન થાય, મધ્ય રાત્રીએ પક્ષી ભરાય, ધી ઢોળીવહેનો

હી દોળી દેવ તૃપ્ત કીધા, સેવકોને આશિર્વાદ દીધા, નજર કરીને,
નજર કરીને રૂપાલ વાસ, સાંકળેશ્વર છે દાસ, માણ તમારો.

પક્ષી વિષે ગરબો ૧ લો.

સાર સારે રૂપાલ ગામ, વડેચી અલખેલી,
નવ ખંડમાં માનું નામ, વડેચી. ટેક૦
માની શોભા શીરે વખાણું, મુખે કહી નવ જાય રે,
શેષ સનકાદિક પાર ન પામે, એવી બ્રહ્માણિ માય. વડેચી૦
સંવત ઓગણી એકતરીયામાં, નવું દેવળ બંધાવ્યું રે,
માતાજીની કૃપા વડે તો સૈના દિલમાં ભાવ્યું, વડેચી૦
આસોમાં નવરાત્રી આવે, નવી નવી શોભા બનાવે રે,
ગાડી ઘોડા રથ લેઇને, દરશન કરવા આવે. વડેચી૦
સાત દીવસ વહી ગયા, આહમની પક્ષી થાય રે,
ચોકરીમાં ફેરવીને, બેરીજ માતાએ જાય, વડેચી૦
આહમનો દિન પુરો થયોને, નામનો દિવસ આવે રે,
મુખી હવાત્તદાર ચોરે આવી, દેડને બોલાવે. વડેચી૦
ખીજડો વાઢી લાવી નાંખ્યો, મોટા માઢની માંજ રે,
સુતાર ખભે ડાઢ લેઇને, પક્ષી ધડવા જાય. વડેચી૦
પક્ષી ધડીને તૈયાર કરી, હજમ ચિંતા ધરાવે રે,
મોટા વાઢી લાવી મૂકેલા, તે લેઈ બાંધવા આવે. વડેચી૦
કુંભાર કુંડાં છાંદી રહે, માળી તોરા માંડી લાવે રે,
સૌંસૌને કર એવો છે કે, વગર તેડાવ્યા આવે. વડેચી૦
બપોરે મંડળી ભેગી થઇને, લોક મળ્યું છે અપાર રે,
રામદોલ, પડખમ, બિગોલ, ગાળે, ઝંઝરનો ઝમકાર. વડેચી૦

નાના પ્રકારનાં વાજીર વાગે, નિશાન ફરકા ખાથ રે,
 મંડળી દરવાજે આવે, ભીડ બહુ ત્યાં થાય. વડેચીં
 માને પારે હવન થાય માંહ, ધૂત ઘણું હોમાય રે,
 ધાલણ સવળા વેદ ભણે, ત્યાં માનુનિ મંગળ ગાય. વડેચીં
 રૂંડ ગામ રૂપાલ છે માંહ, વસે ઉજળી વણ રે,
 માજીના ગુણ ગાવા માટે, માંડવી નીકળે ત્રણ. વડેચીં
 હાંડી ગોળા ગલાસ ઝુંમર, તખ્તા ચંદની માળી રે,
 નરનારી સૌ ગરબો ગાયને, વાગે છે માંહ તાળી, વડેચીં
 હરતાં ફરતાં જોવા જાતાં, વીતી ગઈ મધ્ય રાત રે,
 ખીચડો ચઢી તૈયાર થયો, પ્રગટ્યાં પક્ષી માત. વડેચીં
 મોટા માઢમાં પક્ષી આવે, ધૂત ઘણું ઢોળાય રે,
 ધડીવાર ત્યાં ઉભાં રહીને, શુકલાંના ઢાળે જાય. વડેચીં
 પ્રેમે કરી માજીને વધાવ્યાં, લાંથી તૈયાર થયાં રે,
 વચ્ચે બે મુકામ કરી, તરવાડીયાંના માઢે ગયાં. વડેચીં
 ધીની ધડિયો મોટી ભરેલી, કુહાં છે અપાર રે,
 સેવક પક્ષી ઉપર ચઢીને, ઢોળી દે નિરધાર. વડેચીં
 ભાટવાડે રાજવાડે થઈને, ચોકરીમાં આવે રે,
 નર નારી સૌ દરશન આવે, ધી ઘણું ચઢાવે. વડેચીં
 છોકરાંને આંગળી ન આપે, એવું મોંધુ ધી ઢોળાય રે,
 લાંથી ઉપડી મંદીર આવે, જાંબે જાંબે થાય. વડેચીં
 ધી ભરેલું ઢોળી દેઈને, પટેલ આજ્ઞા માગે રે,
 વચ્ચે એક મુકામ કરીને, વાણિયા પાયે લાગે. વડેચીં
 ધડીવાર ત્યાં ઉભાં રહીને, મોડાસાંના માઢે આવે રે,
 ધીનાં કુહાં ડાબા ભરેલા, પક્ષી ઉપર ચઢાવે. વડેચીં

ધી ઘણું દોળાય છે જેમ, આવ્યો અપાડો મેહ રે,
 ચોપડાં વસ્ત્ર ધોવાઇ જશે, તેમાં નહીં સંદેહ. વડેચી૦
 બાવીસ મૂકામે ચુહાણુ જઈને, મંડપ સામું જોયું રે,
 ભાવચક્રી દરશન કર્યું તેનું, દુઃખકું સરવે જોયું. વડેચી૦
 મંડપ બિરાજ્યાં મહેર કરીને, પુનઃ આરતિ થાય રે,
 સેવક સરવે નાહી ધોઈને, માજના ગુણ ગાય. વડેચી૦
 આંધળાંને આંખ આપે, પાંગળાંને પાયરે,
 વાંઝિયાંને દેવી પારણાં બધાવે, એવી બ્રહ્માણિ માય. વડેચી૦
 રૂપાલ ગામનો ઔદિચ્ય બ્રાહ્મણ, ચોકાસીમાં વાસરે,
 માજ મહેર કરો અમ ઉપર, દાસતણો છું દાસ. વડેચી૦
 હાથ જોડી વિનંતિ કરીએ, દુષ્ટને જોળી લેજોરે,
 સાંકળેશ્વર છે દાસ તમારો, દરશન મુજને દેજો. વડેચી૦

ગરબો ૨ જે.

ધન વરદાયની કર સુદરશન હંસ ઉપર અસવારી,
 ધન શોભા ગણી મોટા દૈત્યોને નાંખ્યા તેં મારી, ટેક.
 કરી કૃપા રૂપાલને શોભાવ્યું, વૈકુંઠ દરશન તે અહીં આવ્યું;
 સૌ સેવક જનને મન ભાવ્યું. ધન વરદાય૦
 વય નાંની વરસ ઉમ્મર સોળ, અધર દીસે રાત્રા ચોળ,
 મુખ પુનમ ચંદ્ર શોભે ગોળ. ધન વરદાય૦
 માયે પહેરી નવરંગી સાડી, ચોક્કર કસબની કોરાળી,
 એવી શોભા નજરે મેં ભાળી. ધન વરદાય૦
 મોતિયાંની માથા લળકે છે, દામનિયે હીરા ચળકે છે,
 માના કપાળે દીલડી ઝળકે છે. ધન વરદાય૦

હોરા કંકણીઓ હાથ ધણી, પહેરી વેઠ વીંટીઓ તે જમણી,
 દિન છું છું કેમ શકું વરણી. ધન વરદાય૦
 ચળકે છે ચાંદની રાત ઝાઝી, ગરબે શુભતાં મારી માણ,
 લળી લળી તાળી લેછે ગાણ. ધન વરદાય૦
 કુમ કુમ પાઉ ભરતાં મા ચાલે, ગરબે ગાતાં દરશન ચાલે,
 લે તાળીને નીચું જાળે. ધન વરદાય૦
 આસો સુદ નોમે નવરાત્રી, ભરાય મેળો આવે જાત્રી,
 આવે અમલદાર કરવા ખાત્રી. ધન વરદાય૦
 નોમે સૌનાં દિલ હરખાયે, મધ્ય રાત્રે પક્ષી ભરાયે,
 બાવીસ મુકામ ધી ઢોળાયે. ધન વરદાય૦
 જેને રહીયામાં રાખ્યો ટેક, ઓળખી બ્રહ્માણિ તું એક,
 તેને ન્યાસ કરી નાંખ્યો છેક, ધન વરદાય૦
 ઔદિચ્ય જ્ઞાતિ સેવક તારો, ચરણથી નવ રાગો ન્યારો,
 સાંકળેશ્વરને માણ ઉર ધારો, ધન વરદાય૦

ગરબો ૩ જો.

ગાયકવાડી છે રૂપાલ ગામરે, શીયાળરાવ કેરરે;
 રૂકું વરદાયનીતું ધામ, શિખર અંધ દેરરે.
 ઝખી બાબુમાં દરવાજો, ઉપર છે ધાણુરે;
 જમણું છે સરોવર સાંચ, નિર્મળ લાણુરે.
 ત્રણે બાબુએ ધર્મશાળારે, સનમુખ ખારીરે;
 સામી ઉભી છે પક્ષી માત, સેવક સુખકારીરે.
 થયાં હુંસ ઉપર અસ્વારરે, ચક્ર હાથ ધારીરે;
 કર્યો દુર્મદનો સંહાર, દેવોને ઉગારીરે.

સહાય થયાં પાંડવોને માતરે, પ્રગટ થાતા ધામરે;
 ભારે સ્થાપન કરીયાં ત્યાંય, વરદાયની નામરે.
 ટેક ધારી બેઠો સિદ્ધરાજરે, આવી ઉમંગેરે;
 ધારાનગર જીતવા કાજ, માજી ગયાં સંગેરે.
 ઘી દોળાય અપરંપારરે, વર્ણન થું કરીયેરે;
 એક ટેક ધારી મન માંય, ધાન્ય રૂદે ધરીયેરે.
 ભાવ થકી ચાલો દરશનરે, માજીને પારેરે;
 તે દુઃખભંજન છે માત, ભવસાગર ઉતારેરે.
 કાઈ નિર્ધન લખેશરી કરીયારે, દુઃખ સહુ કાપીરે;
 અહોનિશ કરી જોને સેવ, ભુક્ષિ રૂડી આપીરે.
 સર્વે સેવકોની કરો સહાયરે, દયા દિલ ધારીરે;
 તારા ગુણુ સાંકળેશ્વર ગાય, માજી લ્યો ઉગારીરે.

ગાયન ૧ લું.

(રાગ ગીરધારીરે.)

હું સમરૂંરે વરદા માતુ મારી, કીધી હંસ ઉપર અસ્વારી;
 આપ વસિયારે રૂપાલ ગામની માંહી, સૌ સેવકને સુખદાઇ.

કુલ.

ભાવે ભક્તિ કરે નરનારીરે, ધરે મોટી આશા તમારીરે;
 તેનાં કષ્ટે નાંખો વિદારીરે, થઇ દયાળુરે દરશન દો આવારી. કી०
 નવ રત્નરે આનંદ અધિકો થાયે, તમ દરશનથી દુઃખ જાયે;
 સ્તુતિ કરનારે માતુની ઉમંગે, તે રમતા લક્ષ્મીપતિ સંગે.

જીલ.

હું માણ સેવક તમારોરે, દુઃખાઝિધથી ઉગારોરે,
જે ભાવે ભજે માતુનેરે, દુઃખો મટશેરે પ્રિતે નમે ચિત્ત ધારી. કી૦

ગાયન ૨ જી.

(બંધ કીદલો બાપુ શું છે કામ.) એ રાહ.

ચાલો પ્રિતેથી જન્મ્યેરે, વરદાયની માતુને ધામ. ટેક.
વરખડીયોમાં વાસ કરીને, ભકતોનાં કરે છે કામ. ચાલો૦
પૂરણુ ભાવે સ્તુતિ કર્યાથી, હણાએ કણે તમામ. ચાલો૦
હોમ હવન ત્યાં પ્રિતેથી જોશું, જોશું માતુનુંરે ધામ. ચાલો૦
પંચમલીનાં દર્શન કરીને, ભજશું માતુનુંરે નામ. ચાલો૦
અરજ દિન આ ઉર ધરીને, આપો સેવક પદ માન. ચાલો૦

ગાયન ૩ જી.

(કાનુડો ન જાણે મારી પીડ એ રાહ.)

માતાજી પૂરોને મારી આશ. અમોહું બાળ તમારાં રે;
વરદાઈ પૂરોને મારી આશ. ટેક.

સેવક જનના માણ, દોષોના જોશોરે;
હણોને પૂર્વ જનમનાં પાપ, કર્યાં જે અરરરરર રે. વરદાઈ
વિજય પતાકા વાલાં, અમ ફરકાવો રે;
પટકાવો દુશ્મન દુરાચાર, ચીરે ચીત્ત ચરરરરર રે. વરદાઈ
સેવાને ભક્તિ આઈ, અખૂટ આપજ્યોરે;
પરમ કૃપાળુ કરો વહાર, સ્થાપીને ચરરરરર રે. વરદાઈ
દયાની દ્રષ્ટે દિન દયાળી રે;

કીરતિ ગળવો ગાળે ધરરરરર રે.

વરદાઈ૦

ગાયન ૪ થું.

શાર્દુલ વિક્રીડીત છંદ.

આરાધું વરદાઈ માત તુજને, દિલે સદા ધારીને,
પાપી પૂરણુ આવીઓ તુજ કને, ઉગાર તું ધાઈને;
કીધાં પાપ અપાર મેં ક્ષિતિમહીં, જ્ઞેશો નહી રોપથી.
જાણી સેવક આપનો મનવિષે, તારો મહા દોષથી.

ગાયન ૫ મું.

(દશા આ શી થઈ મારી કરમની છે ગતી ન્યારી) એ રાહ.

દુઃખાખિંધમાં દુઃખી ભારી, તમે દ્યો માતુ ઉગારી, ટેક.
દુઃખો સહન થતાં નથી, સંસારાખિંધ માંછ,
તારી મમ નોકા તમે, કરો સેવકને સાલ્ય;
ભક્તિ ભાવે કરું તારી, નિશા દીને દિલે ધારી. દુઃખાખિંધ૦
માતુ અપરાધ માહારા, છે અનેક હજાર,
ધૃષ્ટ્યુ મારી આપની, નામ હું વારંવાર;
દુઃખી છું હું અતિ ભારી, નથી હીંમત દિલે મારી. દુઃખાખિંધ૦
સેવક જાણી તાહરો, વિનતિ ઉરે ધાર,
ક્ષમા આપી અપરાધીને, સુખનો આપ વિચાર;
કર સેવા સદા તારી, દીયો વરદાન દિલે ધારી. દુઃખાખિંધ૦

ગાયન ૬ ઠું.

(નથી જગતમાં સાથ સંબંધી, વિના ત્રિભુવનનાથ) એ રાગ.

આરે ભવાખિંધમાં સાથ સંબંધી તમે બ્રહ્માણિ માત;

ફેગટ ફેરા ભવસાગરના, ભૂલી ફેવે ભવમાં,
 સાચ જુકની ગમ્મત કરતાં, ભૂલી પડું દવમાં;
 શર્ણુંગત મમ માતુ તમે છે, માયારપી વનમાં,
 જીવતર ફેગટ છે મારું, ઘડી જપ્પો નહિ નામ તારું.
 લોભ મોહ ગણ્યાં મેં તાત, અંતમાં નડશે થઇ પ્રખ્યાત,
 “ માતુ અપરાધ માહરા, છે અનેક હુગર ”
 “ પણ છું સેવક તાહરો, તેથી કરશે વહાર ”
 લોભ મોહ ગણ્યાં મેં તાત અંતમાં નડશે થઇ પ્રખ્યાત. આરે ભવનિધન

ગાયન ૭ મું.

(ઓધવજી સંદેશો કહેશેા શામને) એ રાગ.

ભજ્નેજન બોળાં માતુને સૌ ભાવથી,
 જેનું શર્ણુ હરિહર પ્રિતે ચહાય જો;
 બ્રહ્માદિક પણ સ્તુતિ કરે માતુ તણી,
 દેવ જપી જપ સઘ કૃતારથ થાય જો. ભજ્ને જનન
 ભાવ સહિત ઉઠીને પ્રાતઃકાળમાં,
 માતુ માતુ મનમાં એમજ ધારજો;
 પાપ, કષ્ટ, કાપવા દિલે જો ચહે,
 તો વરદાઈ માતુ હૃદયે ધારજો. ભજ્ને જનન
 સાચું સગપણ માતુનું મનમાં ધારીને,
 ક્ષણ ક્ષણ જપજો નામ નિશદિન જો;
 સગું નથી ધન, દોલતને સુખ સંપતિ,
 અંત સમે ખરો એહનો વિશ્વામ જો. ભજ્ને જનન

સ્વપ્ન સમ ભવમાં જૂલી શીદ ભાટકે,
 કર તારા દેહનું સાર્યક શુભળે;
 સાચું સગપણ માતૃનું આ વિશ્વમાં,
 અવતરણું જૂઠું છે દુઃખદાઇળે; ભળે જન૦
 પ્રથમ સ્મરણ કરળે એહતું દિલમાં,
 લખળે માતૃનું નામ શરીર ળે;
 હાવ ભાવ માતૃ પ્રત્યે રાખળે,
 દક્ષણામાં લેળે માતૃનું નામળે. ભળે જન૦
 વૈભવ મળશે એહ પ્રતાપથી,
 જલદી ટળશે પાપ અમાપળે;
 નામ લેતાં તાપ ત્રિવિધિના ટળે,
 થશે સુખ અતે શુભ અપારળે. ભળે જન૦

P. V. D.

(રાગ કલ્યાણ.)

પ્રણામ પ્રણામ પ્રણામ, માતૃ આપને પ્રણામ,
 રળ લેઈ આપની, અમે જમ્યે મૂકામ. ટેક.
 પરિ તુષ્ઠ થઈ અમ ઉપર તું મલીનતાને કાપ,
 આ સેવક મંડળ સઘળાને પ્રસાદ તારો આપ. પ્રણામ૦
 અહોનીશ તનમનથી જોણે સેવા તારી કીધ;
 માણ સહાય થઈ તે ઉપર ભુદ્ધિ રૂડી દીધ. પ્રણામ૦
 અલ્પ જ્ઞાની તરણ વયનો હું છું નાનો બાળ;
 કરી કૃપા તું સાચી દેવી સૌની લે સંભાળ. પ્રણામ૦
 જૂલ ચૂકની માફી કરળે, બાળગણી નિરધાર;
 સેવકના સંકટ સમયે માણ કરળે વહાર. પ્રણામ૦

સંવત યોગણી અઠાવનોતે અધિક આવણ માસ;

કૃણુ પક્ષની એકાદશીએ પુરણ કરીયું કાજ.

પ્રણામ૦

રૂપાલ ગામનો વાસી હું છું સાંકળેશ્વર છે નામ;

દ્વિજ મંડળ દિવેદી કૃગમાં ચોકારીમાં હામ.

પ્રણામ૦

જાહેર ખબર.

સરવે સુખ અને સદૃશ્યસ્થાને વિનંતિ કરવા
માણના પ્રતાપવડે અદ્ય બુદ્ધિથી વાંચનારને રસિ-
એવું જૂદા જૂદા રાગથી લખુ પુસ્તક (વરદાયની
ગાયન સંગ્રહ) રચ્યું છે, તે નીચેને શરનામેથી
કીંમતે પુસ્તક મંગાવી લેશો. પોષ્ટેજ જૂદું.

દશ ઉપરાંત સામટા ગ્રાહક થનારને સેંકડે
રકા કમીશન આપવામાં આવશે. માહે જુલાઈ સને ૧૯૦૨.

શરનામું.

સાંકળેશ્વર હરિશંકર દવે,

મું ૩પાલ, તાલુકા કલોલ.

દર્શન માટે દેવળસહ આયુક્ષ આભુષણ સુદ્ધાં મૂર્તિની
જીવીઓ તથા હરેક જાતની દવા, વનસ્પતિથી મારેલી
ધાતુઓ અમારે ત્યાંથી રોકડી કીંમતે મળશે.

શરનામું.

બાળકૃષ્ણ સદાશંકર દિવેદી,

મું ૩પાલ તા. કલોલ.

